

JEANETTE TIEMAN

SANNE SEVERIJNEN

OPSTROMEN NAAR HET VMBO

De Sprong (praktijkonderwijs) en het Grienden College (vmbo) in Sliedrecht hebben de handen ineengeslagen in de pilot 'Pro-(v)mbo'. Elf eerstejaars pro-leerlingen vormen een aparte klas, omdat er een gerede kans is dat zij, met de juiste begeleiding, na het eerste jaar (of eerder) kunnen overstappen naar het vmbo op het Grienden College. Sanne Severijnen en Jeanette Tieman, respectievelijk docent en zorgcoördinator van het Grienden College, vertellen over de aanpak en de bevindingen tot nu toe.

De pilot, die in schooljaar 2021 - 2022 is gestart, speelt zich af in een van de twee eerstejaarsgroepen van De Sprong. In deze groep zitten leerlingen die functioneren 'in het schemergebied' tussen praktijkonderwijs en vmbo, zoals Jeanette Tieman het noemt. "Deze leerlingen hebben een tlv voor praktijkonderwijs, maar daarmee doen we onvoldoende recht aan hun mogelijkheden. Ze komen net iets te kort om in het vmbo te starten of hebben daarvoor wat meer tijd nodig. Of de leerling in aanmerking komt voor deze klas, bepalen we in samenspraak met de basisschool en de ouders. Ook de twee vaste docenten van deze klas - één docent van elke school - kijken mee."

AAN DE BOVENKANT

Inzet is dat de leerlingen na het eerste of tweede leerjaar kunnen overstappen naar het

vmbo en daar een diploma halen. "Het mooie van deze werkwijze is dat de leerlingen opstromen", benadrukt Jeanette. "Dat is een positieve ervaring voor de leerlingen. Als ze meteen in het vmbo zouden starten, bestaat het risico dat het niet lukt en dat ze na enige tijd moeten afstromen naar het praktijkonderwijs. Dat is funest voor hun zelfvertrouwen. Ook is het heel krachtig dat zij nu, in het praktijkonderwijs 'aan de bovenkant' zitten, terwijl ze in het basisonderwijs qua leerprestaties altijd onderaan functioneerden."

KANSEN ZIEN EN BENUTTEN

De leerlingen hebben in De Sprong een vast lokaal, de thuisbasis, waar ze het theoretische programma van het vmbo volgen. Die lessen worden gegeven door twee docenten. Sanne Severijnen, docent van het Grienden College, geeft wiskunde, rekenen, Engels en Mens en maatschappij, en een Diane van de POL, docent van De Sprong, neemt de andere avo-vakken voor haar rekening. De praktijkvakken volgen de leerlingen binnen het reguliere programma van het praktijkonderwijs.

Kansen zien, kansen geven en kansen benutten; daar draait het om in deze pilot. "We kijken heel goed welke kansen en mogelijkheden een leerling heeft en ondersteunen de leerling om die optimaal te benutten", vertelt Sanne. "Het is essentieel dat je oog hebt voor iedere

leerling, op maat ondersteuning biedt en aansluit bij wat een leerling kan.”

HOOPVOL

De ontwikkeling van de leerlingen wordt nauwkeurig gevolgd. In dit eerste jaar van de pilot wordt aan het eind van het schooljaar bekeken welke leerlingen kunnen doorstromen naar het vmbo, maar als de werkwijze eenmaal goed staat, kunnen leerlingen in de toekomst ook tussentijds naar het vmbo overstappen.

De eerste resultaten zijn hoopvol. “Uit de eerste toetsweek blijkt dat 7 van de 11 leerlingen op basis van de cijfers na één periode al zouden kunnen overstappen naar het vmbo”, vertelt Sanne. “Dat is een mooi resultaat, maar we zien dat die 7 leerlingen er sociaal-emotioneel nog niet allemaal aan toe zijn. Of leerlingen klaar zijn voor de overstap wordt natuurlijk niet alleen bepaald door de cijfers, maar ook door bijvoorbeeld sociale vaardigheden, inzet, werkhouding en taakaanpak. We geven de leerlingen een Rots en Watertraining om ze goed toe te rusten. Ook maken we ter voorbereiding gedurende het schooljaar steeds uitstapjes naar het vmbo, om te kijken en later af en toe een les te volgen.”

NAADLOOS AANSLUITEN

Niet alleen de leerlingen moeten goed worden voorbereid op de overstap, ook de vmbo-docenten die deze leerlingen straks

in de klas krijgen, moeten daarvoor worden toegerust. Dat gebeurt in de vorm van professionalisering. “Ik moest als vmbo-docent bijvoorbeeld echt wennen aan het werktempo van deze leerlingen”, vertelt Sanne. “Maar het belangrijkste is dat je als docent heel goed naar de leerling kijkt en dat je naadloos probeert aan te sluiten bij zijn of haar leefwereld en kenmerken. Ook zullen we heel goed moeten kijken hoe we deze leerlingen in het vmbo gaan begeleiden, welke extra ondersteuning we gaan inzetten. We hebben dat nog niet uitgekristalliseerd, maar ik denk dat het goed is om daarin samen te werken met De Sprong.”

GRENZEN VERVAGEN

Jeanette en Sanne zien deze pilot als een eerste stap op weg naar inclusief onderwijs. “We hebben de ambitie om de grenzen tussen praktijkonderwijs en vmbo verder te vervagen,” zegt Jeanette, “zodat we in de toekomst meer mogelijkheden hebben om leerlingen trajecten op maat aan te bieden.”

MEER INFORMATIE

Sanne Severijnen

s.severijnen@spon.nl